

Keuzedeel mbo

Landbouwhuisdieren in de proefdiersector geschikt voor niveau 4

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0336

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Landbouwhuisdieren in de proefdiersector geschikt voor niveau 4

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Dit keuzedeel is bedoeld voor gespecialiseerd proefdierversorgers die met landbouwhuisdieren gaan werken. Kennis en vaardigheden zijn dan ook bedoeld voor de context landbouwhuisdieren. Omdat het hierbij zowel kan gaan om bijvoorbeeld runderen en varkens maar ook pluimvee, zijn de meeste items generiek geformuleerd.

Dit keuzedeel sluit inhoudelijk aan op het keuzedeel Landbouwhuisdieren in de proefdiersector geschikt voor niveau 3. De sector adviseert nadrukkelijk het keuzedeel alleen te volgen als Landbouwhuisdieren in de proefdiersector geschikt voor niveau 3 al is behaald en als niet gedurende de basis of profiel van de kwalificatie landbouwhuisdieren aan bod zijn geweest.

Relevantie van het keuzedeel

In de proefdiersector worden ook landbouwhuisdieren ingezet bij proeven. Veelal gaat het om onderzoek naar de effecten van bijvoorbeeld voeding, vaccins of geneesmiddelen. Een onderzoeksituatie is hiervoor van belang. In het basis- of profielprogramma van opleiding tot specialist proefdierversorging is te weinig ruimte om werkzaamheden met landbouwhuisdieren uit te voeren terwijl in verschillende proefdiervooropleidingen juist deze expertise gevraagd wordt.

Beschrijving van het keuzedeel

In dit keuzedeel verbreedt de deelnemer zijn kennis en vaardigheden ten aanzien van het werken met landbouwhuisdieren ten behoeve van dierproeven.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Zorgdragen voor dieren en onderzoek

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert zowel gestandaardiseerde als gespecialiseerde werkzaamheden uit bij de verzorging van de landbouwhuisdieren. De werkzaamheden zijn diergebonden en hebben een grote diversiteit. Dieren zijn onvoorspelbaar en elk dier heeft zijn individuele kenmerken en karakter. Dit vraagt om voortdurende alertheid tijdens het uitvoeren van werkzaamheden. De onderzoekswerkzaamheden zijn divers en vragen een grote mate van nauwkeurigheid. De beroepsbeoefenaar moet kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. Soms vereist dit het aanpassen van het werk of de planning. Hij handelt dit af op detailniveau zonder de grote lijnen uit het oog te verliezen. Voor het uitvoeren van zijn werk moet hij communiceren met interne collega's en afdelingen. Hij opereert in een regionale, nationale en soms internationale context. Om zijn werk goed te doen heeft hij kennis en vaardigheden nodig van bovengenoemde vakgebieden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar vervult een coördinerende en uitvoerende, soms aansturende en begeleidende rol. Hij voert zelfstandig de diverse taken naast elkaar uit. Hij is verantwoordelijk voor de organisatie en de voortgang van de werkzaamheden. Ook is hij verantwoordelijk voor dierenwelzijn.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van fokmethoden van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van en inzicht in factoren die de productie van dieren/dierlijk product van landbouwhuisdieren beïnvloeden (o.a. voeding, voederconversie, voortplanting, fokkerij)
- heeft kennis van genetica van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van diervoeders (o.a. herkomst, samenstelling, invloed op dier en dierlijke productie, opslag en bewaring)
- heeft kennis van anatomie en fysiologie van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van hygiënische maatregelen bij de meest voorkomende ziekten, plagen en afwijkingen van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van diergedrag en -gezondheid van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van trainingsmethoden bij landbouwhuisdieren
- heeft kennis van symptomen epidemieën en infectieziekten van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van houderijsystemen van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van inperkingsniveaus en quarantainemaatregelen
- heeft kennis van voortplanting en geboorteproces en veelvoorkomende problemen rondom geboorte van landbouwhuisdieren
- heeft kennis van hygiëne en zoönosen bij landbouwhuisdieren
- kan geboortemoment bij voortplanting inschatten bij landbouwhuisdieren
- kan veilig werken met landbouwhuisdieren, machines en apparaten
- kan vruchtbaarheidsgegevens van landbouwhuisdieren analyseren
- kan assisteren bij georganiseerde dierziektebestrijding
- kan persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken
- kan specifieke laboratoriumwerkzaamheden verrichten (bijvoorbeeld aan mest- en melkmonsters)

D1-K1-W1: Draagt zorg voor landbouwhuisdieren

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt gezonde en/of geopereerde landbouwhuisdieren en hun leefomgeving. Hij bepaalt het voerschema, de voersoorten en de voerkwaliteit; in voorkomende gevallen voert hij landbouwhuisdieren en geeft ze water of stuurt medewerkers aan die deze taken uitvoeren. Hij bepaalt de verzorgingswerkzaamheden, verzorgt waar nodig het uiterlijk en de conditie van dieren en coördineert en controleert de werkzaamheden. Hij assisteert deskundigen bij specialistische (be)handelingen. Hij zorgt voor hygiënische omstandigheden in ruimten en transportmiddelen en voert extra hygiënische maatregelen uit ter voorkoming en verspreiding van ziekten.

Resultaat

De landbouwhuisdieren zijn verzorgd en de hygiënische omstandigheden zijn optimaal.

D1-K1-W1: Draagt zorg voor landbouwhuisdieren

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert vakkundig en snel de werkzaamheden uit;
- schat deskundig het moment van verzorging in;
- kiest de juiste materialen en middelen en gebruikt ze effectief en efficiënt;
- signaleert tijdig en deskundig afwijkingen en reageert adequaat;
- geeft duidelijke instructies over de te nemen hygiënische maatregelen en het hygiëneprotocol aan interne medewerkers, externen en bezoekers van het bedrijf;
- stelt deskundig het voerschema samen;
- is alert op en werkt met aandacht voor dierenwelzijn en diergezondheid van de landbouwhuisdieren.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert biotechnische handelingen uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt met de onderzoeker. Hij bereidt onderzoek/experimenten voor en voert dit/deze uit. Waar nodig dient hij injecties toe. In voorkomende gevallen assisteert hij onderzoekers bij ingrepen. Hij bewaakt het landbouwhuisdier tijdens de ingreep en ziet toe op de recovery.

Hij past onder meer bemonsterings- en toedieningstechnieken toe en registreert gegevens/uitkomsten hiervan. Hij onderzoekt monsters en noteert de vereiste gegevens.

Hij observeert het gedrag van de landbouwhuisdieren en registreert vereiste parameters. Hij draagt zorg voor de juiste omstandigheden. Hij voert afval af en reinigt de werkomgeving.

Resultaat

Afgesproken onderzoek/experiment is deskundig voorbereid en uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bereidt zorgvuldig onderzoek voor, voert het uit of assisteert erbij;
- berekent nauwkeurig de juiste dosering van (genees)middelen;
- signaleert afwijkingen tijdig en deskundig en reageert adequaat;
- neemt volgens voorschrift monsters af;
- registreert gegevens nauwkeurig;
- is alert op dierenwelzijn en diergezondheid van de landbouwhuisdieren;
- werkt volgens protocol.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Onderzoeken